

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/6186
Karar No : 2008/7420

Davacılar : 1-**Peugeot** Otomotiv Pazarlama A.Ş.
2- Tasfiye Halinde Peugeot Otomotiv A.Ş.

Vekilleri : Av.Berk Ali Çobanoğlu, Av. Ayşe Bilgen
Av. Ender Özeke, Av. Okan Gündüz
Süleyman Seba Cad. **Sıraevler 55 Beşiktaş/İSTANBUL**

Davalı : **Rekabet** Kurumu
Bilkent **Plaza** B-3 Blok **Bilkent/ANKARA**

Vekili : Av. Dr. Nagehan Özseyhan

İstemin Özeti : Davacı şirketlerin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği belirtilerek, Peugeot Otomotiv Pazarlama **A.Ş.'ye** idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 19.09.2006 tarih ve 06-66/885-255 sayılı kararının; Kurulun 2004 tarihli kararı çerçevesinde POPAŞ tarafından tüm dağıtım sisteminin değiştirildiği, sözleşmelerin POAŞ ile bayileri arasında imzalandığı ve **POPAŞ'ın** POAŞ'ın sözleşmelerini üstlenmediği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu kararda usul ve esas yönünden Yasaya aykırılık bulunmadığı belirtilerek, hukukî dayanaktan yoksun olduğu öne sürülen davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Erkan DEMİRTAŞ'ın Düşüncesi : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ünal DEMİRCİ'nin Düşüncesi : Dava; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesinin **ihlal** edildiğinden bahisle davacı Peugeot Otomotiv Pazarlama **A.Ş.'ye** para cezası verilmesi yolundaki Rekabet Kurulunun 19.09.2006 tarih ve 906-66/885-255 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesinde: "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır" hükmü yer almış, aynı Kanunun "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde de, a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlandırılmaması şartlarının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği belirtilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/6186
Karar No : 2008/7420

1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin 1. maddesinde, bu Tebliğin amacının, motorlu taşıtlar dağıtım ve servis anlaşmalarınının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmasının koşullarını belirlemek olduğu belirtilmiş, "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde: "İki teşebbüsün taraf olduğu ve bir tarafın karayollarında kullanım amaçlı üç veya daha fazla tekerlekli motorlu yeni taşıt araçları ile bunlarla birlikte yedek parçalarını ülkenin tamamında veya belirlenmiş bir bölümünde yeniden satış amacıyla yalnız diğer tarafa veya onunla birlikte dağıtım sistemi içinde yer alan belirli sayıdaki teşebbüslere vermeyi kabul ettiği anlaşmalar, bu Tebliğde düzenlenen koşullara uygun olmak kaydıyla, Kanununun 4'üncü maddesindeki yasaklamadan Kanununun 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Peugeot marka motorlu araçların Türkiye distribütörlüğünü yapan Peugeot Otomotiv A.Ş. (POAŞ) ile Yetkili Satıcılık Sözleşmesi imzalamış olan Çorum bayi Çapa Otomotiv yetkilisi Ahmet Çapa'nın şikayet başvurusu üzerine, iddialarla ilgili olarak yapılan **önaraştırma** sonucunda Rekabet Kurulunun 9.11.1999 tarih ve 99-51/553-346 sayılı kararıyla; iddialarla ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, ancak Peugeot Otomotiv A.Ş.'nin Yetkili Satıcılık Sözleşmelerinde, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde muafiyet tanınanın ötesinde rekabet sınırlamaları bulunduğu ifade edilerek dosya konusu sözleşmelerin, söz konusu Tebliğ'e uygun hale getirilerek yenilenmesi halinde anılan Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceğine, bu düzeltmelerin **yapılması için kararın** tebliğinden **itibaren** ilgili taraflara 60 gün süre verilmesine, aksi takdirde 4054 sayılı Kanununun 56. maddesi uyarınca sözleşmenin geçersiz olacağına, öngörülen düzeltmeler **yapılmadan** uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma **açılacağına** ilgili taraflara bildirilmesine karar verildiği, ayrıca Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin IV, tyjt/c W VIII maddelerinin 1998/3 sayılı Tebliğ'e aykırılık taşıdığına belirtildiği, öte yandan, 9.11.1999 tarih ve 99-51/553-346 kararın taraflara tebliğinden önce bu kez Samsun bayisi Dolunay Yılmaz Otomotiv Makine İnşaatı Turizm ve Ticaret Ltd. Şirketi temsilcileri tarafından gönderilen dilekçede; 2000 yılının Mart ayından itibaren Peugeot otomobillerinin Türkiye distribütörlüğünü yürüten Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş.'nin (POPAS) bayilerine karşı 1998/3 sayılı Tebliğ'de öngörülen feshi ihbar sürelerine uymadığına dair şikayet başvurusu üzerine Rekabet Kurulunun 30.4.2002 tarih ve 02-26/279-155 sayılı kararıyla; şikayet konusunun, anılan Kurul kararında istenen Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin mevzuata uygun hale getirilmesine yönelik düzeltmeler ile aynı nitelikte olduğu gerekçesiyle 9.11.1999 tarihli Kurul Kararı doğrultusunda 1998/3 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden **yararlanılabilmesi** için uyulması gereken hususların Başkanlıkça taraflara **hatırlatılmasına** karar verdiği, her iki kararın 26.12.2002 tarihinde taraflar tebliğ edildiği, düzeltmelerin yapılması için tanınan 60 günlük sürenin 24.2.2003 tarihi mesai saati sonunda dolduğu, bu arada davacı şirketlerin, 7.2.2003 tarihinde

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/6186

Karar No : 2008/7420

Rekabet Kurumuna başvuruda bulunarak; şirketleri ile Çapa Otomotiv ve Dolunay Otomotiv arasındaki sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmesinin hukuken mümkün olmadığını ileri sürerek, konunun yeniden değerlendirilmesini istedikleri, Rekabet Kurulunun **10.4.2003** tarih ve 03-23/279-M sayılı kararıyla; davacı şirketlerin itirazının reddine, ayrıca başvurunun bir tavzih talebi niteliğinde olduğu kanaatine varılarak, önceden alınan Kurul kararlarındaki tadilat şartının sadece **önaraştırma** dosyalarına konu olmuş sözleşmeleri değil benzer mahiyetteki tüm sözleşmeleri kapsadığının ilgili taraflara bir kez daha Başkanlıkça bildirilmesine, **9.11.1999** tarihli Kurul kararında öngörülen düzenlemelerin yapılabilmesi için, bu kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesine, aksi takdirde 4054 sayılı Kanununun 56. maddesi uyarınca sözleşmelerin geçersiz olacağına, düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde soruşturma açılacağına taraflara **hatırlatılmasına** karar verildiği, 21.4.2003 tarihinde tebliğ edilen kararda tanınan sürenin 20.6.2003 tarihinde sona erdiği, davacıların 10.4.2003 tarihli Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açtıkları davada yürütmenin durdurulması ve itiraz başvurularının reddedildiği, diğer yandan, tarafların **9.11.1999** tarihli Kurul kararında belirtilen düzeltmelerin yerine getirildiğine dair kuruma geri bildirimde bulunulmaması üzerine Rekabet Kurulunun **11.3.2004** tarihli kararıyla soruşturma açıldığı, yürütülen soruşturma sonucunda 9.8.2004 tarihli Soruşturma Raporunun düzenlendiği, tarafların yazılı savunması alındıktan ve sözlü savunma toplantısı yapıldıktan sonra Rekabet Kurulu tarafından 27.12.2004 tarih ve **04-82/1168-294** sayılı nihai kararın verildiği ve davacı şirketlere idari para cezası uygulanmasının kararlaştırıldığı, fakat bu kararın soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılarak oy **kullanmasının hukuka** aykırı olduğu gerekçesiyle Danıştay Onüçüncü Dairesinin 27.6.2006 tarih ve **E:2005/7426,** K:2006/2750 sayılı kararıyla iptaline **hükmedildiği**, bu karar üzerine Rekabet Kurulunca, konu tekrar ele alınarak dosyadaki tüm bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucu **dava konusu** **19.9.2006** tarih ve 06-66/885-255 sayılı kararı ile Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş.'nin 2003 yılı cirosu dikkate alınarak, bu cironun **%1'i** nispetinde olmak üzere **7.122.296,77.-** YTL para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, bu kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Her ne kadar POAŞ ile POPAŞ'ın birbirinden ayrı ve bağımsız iki hukuki varlık olduğu, iki şirketin yönetim organlarının tamamen başka insanlardan oluştuğu, iki şirketin ekonomik açıdan beraber hareket etmelerinin söz konusu olamayacağı iddia edilmiş ise de, Peugeot marka araçların dağıtımının Mart 2000 tarihi itibarıyla POPAŞ tarafından gerçekleştirilmeye başlamasıyla birlikte POPAŞ'ın, POAŞ'ın sahip olduğu bayilik sistemini ve bu sistemin hukuki zeminini oluşturan sözleşmeleri temel aldığı, Peugeot ürünlerinin Türkiye distribütörlüğünün POPAŞ'a geçmesinden sonraki dönemde, bazı bayilerin sözleşmeleri feshedildiği halde, bazılarının feshedilmediği, sözleşmeleri feshedilmeyen bayilerle çalışılmaya devam edildiği, altında POAŞ, POPAŞ ve çeşitli yetkili satıcıların imzası bulunan bazı fesih protokollerinde aynen: "Peugeot Otomotiv A.Ş. ile (yetkili satıcı) arasında 12.2.1998 tarihli "Yetkili Satıcılık

Sözleşmesi" ve aynı tarihli "Peugeot Marka Otomobillerin Servis İstasyonu İşletme Sözleşmesi" akdedilmiş bulunmaktadır. Peugeot Otomotiv A.Ş.'nin Yetkili Satıcılık Sözleşmesinden kaynaklanan hak ve yükümlülükleri 1 Mart 2000 tarihinden itibaren Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. tarafından devralınmış ve o tarihten itibaren bu sözleşmenin hükümleri Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. ile (yetkili satıcı) arasında geçerli olarak taraflarca kabul edilmiştir." ifadelerine yer verildiği, nitekim, Maestro Otomotiv Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'ye (Maestro) gönderilen 11.5.2001 tarihli ihbarnamede "Gönderen" kısmında "Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. (POPAŞ)" olarak görüldüğü, ihbarnamenin "Konu" bölümünde ise "Peugeot Otomotiv A.Ş. (POAŞ)" ile muhatap arasında var olan Yetkili Satıcılık ilişkisinin iptaline ilişkin **ihbardır**" ifadesinin yer aldığı, ayrıca, dosyada mevcut belgelerden, her iki firmanın en büyük ve yönetimde hak sahibi hissedarının, aynı ekonomik varlık olan **Automobiles** Peugeot S.A. olduğu, bu bakımdan, aynı firmanın kontrolünde bulunan iki ayrı hukuki varlığın tek bir "teşebbüs" olarak nitelendirilmesinde, hukuka aykırı bir yön görülmemiştir.

Davacı tarafından, dava konusu Kurul kararına konu olan sözleşmelerin 1997/3 ve 2002/2 sayılı Tebliğler kapsamında muafiyetten yararlandırılması gerektiği ileri sürülmüş ise de, 1998/3 sayılı Tebliğin sektöre özgü bir tebliğ olması ve ilgili sektörün özellikleri dikkate alınmak suretiyle muafiyet şartlarını düzenlemesi ve ayrıca 2002/2 sayılı Tebliğde, bu Tebliğin başka bir grup muafiyeti tebliğ kapsamına giren dikey anlaşmalara **uygulanmayacağı** belirtilmesi **karşısında** bu sava itibar edilmemiştir.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından, Yetkili Satıcılık Sözleşmeleri ile **Yetkili Servis İstasyonu İşletme Sözleşmelerinde** yer alan hükümlerin 1998/3 sayılı Tebliğ **hükümlerine** uygun olup olmadığının irdelenmesi gerekmektedir. Buna göre;

Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin "Yedek Parça" başlıklı VII. **maddesinin üçüncü fıkrasında**: "Yetkili satıcı orjinal yedek parçaları sadece distribütörden satın alacak, piyasada bulunan taklit yedek parçaların alım ve satımını yapmayacaktır." hükmü; Yetkili Servis İstasyonu İşletme Sözleşmesi Madde **III-3** (b)'de, yetkili servisin Distribütörün garantisi altında bulunacak olan **orjinal** yedek parçaları sadece Distribütör'den satın alacağı hükme bağlanırken, aynı fıkranın (c) bendinde başka kaynaklardan temin edilebilecek taklit yedek parçaları satın alıp kullanmayacak ve bu parçaları Peugeot binek otomobillerinin tamir ve bakımı için orjinallerinin yerine ikame etmeyecektir." ifadesi yer almaktadır.

1998/3 sayılı Tebliğin 4. maddesinin b-5. bendinde; yetkili satıcılara, sağlayıcı tarafından anlaşma konusu mallarla aynı kalitede olmayan başka yedek parçaları satmama, tamir ve bakımda kullanmama yükümlülüğünün getirildiği, aynı Tebliğin 7/h maddesinde de: "Sağlayıcının, satıcının 4 üncü maddenin b-5 inci bendinde yer alan anlaşma konusu mallarla rekabet edebilecek ve onların kalitesinde denk olan yedek parçaları dilediği bir üçüncü teşebbüsten elde etme serbestliğini doğrudan veya dolaylı olarak sınırlandırılması" grup muafiyeti kapsamı dışında kalan koşullar ve yükümlülükler arasında sayılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/6186
Karar No : 2008/7420

Buna göre, 1998/3 sayılı Tebliğ'de sağlayıcıya sağlanan muafiyet, sözleşme ile yalnızca orjinalinden daha az kaliteli olan parçaların tamirat ve bakım işlerinde kullanılmasını engelleyecek hükümler **konabilmesine** imkan tanımaktadır. Oysa, söz konusu sözleşmelerde yer verilen hükümlerle, bayilerin, distribütör firma tarafından sağlanan orijinal parçalar dışında diğer kaynaklardan elde edecekleri eşdeğer kalitedeki parçalar da dahil olmak üzere tüm yedek parçaların kullanılmasının önünün kapatıldığı, bir başka ifadeyle ilgili Tebliğ'de öngörülenin ötesinde bir rekabet sınırlaması getirildiği açıktır.

Peugeot Yetkili Satıcılık Sözleşmelerinde: "Sözleşmenin Süresi ve Feshi" başlıklı VIII. maddesinde: "İşbu sözleşme her iki tarafça imzalandığı tarihte yürürlüğe girecek ve taraflardan herhangi birinin 3 ay önceden yazılı tebligatı halinde vadesinde son bulacaktır." hükmü yer almaktadır. Benzer bir hüküm Yetkili Servis İstasyonu İşletme Sözleşmesinde de bulunmaktadır.

1998/3 sayılı Tebliğin 2000/3 sayılı Tebliğ ile değişik 6. maddesinin ikinci paragrafının (b) bendinde: "Belirsiz süreli anlaşmalarda yer alacak feshi ihbar süresinin, her iki taraf için en az iki yıl olması; ancak sağlayıcının anlaşmaya son vermesi halinde kanundan veya anlaşmadan dolayı uygun bir tazminat ödemek zorunda olduğu veya satıcının dağıtım sistemine ilk kez girdiği ve anlaşma süresinin veya anlaşmanın olağan feshi ihbar süresinin bu satıcı tarafından ilk kez kabul edildiği hallerde bu sürenin asgari bir yıl olması", (c) bendinde: "Belirli süreli anlaşmalarda ise, anlaşma süresinin en az beş yıl olması ve anlaşmada yer alacak olan yenilememe isteğini anlaşmanın sona ermesinden asgari altı ay önce bildirmeyi her iki tarafın da kabul etmesi" anlaşmalara muafiyet **tanınabilmesi** için zorunlu haller arasında sayılmıştır.

Buna göre, süresiz olarak imzalandığı için 1998/3 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca 2 yıllık, belli şartların varlığı halinde ise en azından 1 yıllık bir feshi ihbar süresi bulunması gerekirken, sözleşmelerde yalnızca 3 aylık bir feshi ihbar süresinin öngörülmüş olması grup muafiyetinden yararlanmaya engel teşkil etmektedir.

Yetkili Satıcılık Sözleşmesi Madde II-1'de: "Distribütör Yetkili Satıcı'ya ithalatını yaptığı yeni Peugeot otomobilleri, yedek parçaları, teçhizat ve aksesuarları yayınacağı liste fiyatları üzerinden nihai tüketiciye satma ve satışla ilgili ticari işlemleri yapma hakkını verir." hükmü; Peugeot Marka Otomobillerin Yetkili Servis İstasyonu İşletme Sözleşmesi Madde III-3(b)'de ise: "Distribütör'ün garantisi altında bulunacak olan orijinal yedek parçaları sadece Distribütör'den satın alacak ve bunları Distribütör tarafından yayınlanan fiyatlardan satacaktır." kuralı yer almaktadır.

Söz konusu hükümler, yetkili satıcıların hem araç, hem de yedek parça konusunda yeniden satış fiyatlarının distribütör firma tarafından belirlenmesi sonucunu doğurmaktadır.

Rekabet hukukunda bir sağlayıcının dağıtıcılarının veya yetkili satıcılarının anlaşma konusu ürüne uygulayacakları satış fiyatını belirlemesi, yeniden satış fiyatının tespiti olarak kabul edildiğinden, bu şekilde satış fiyatının belirlenmesi rekabeti sınırlayıcı bir nitelik

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/6186
Karar No : 2008/7420

taşımakta ve yeniden satış fiyatı tespiti aynı zamanda rekabet hukukunda en ağır sayılan dikey kısıtlamalar arasında sayılmaktadır.

Nitekim, **1998/3** sayılı Tebliğin 7/(e) maddesinde de: "Üretici, sağlayıcı veya dağıtım sistemi içindeki diğer teşebbüslerin, anlaşma konusu malların yeniden satışında, satıcının fiyat belirleme ve indirim konusundaki serbestliğini doğrudan ya da dolaylı olarak kısıtlaması" grup muafiyeti kapsamı dışında kalan koşul ve yükümlülükler arasında sayılmış bulunmaktadır.

Hal böyle olunca, anılan sözleşmelerde yer alan hükümlerin, tavsiye edilen satış fiyatlarının belirlenmesine değil, doğrudan yeniden satış fiyatının tespit edilmesine ve yetkili satıcının söz konusu satış fiyatlarına uyumunun zorunlu kılınmasına yönelik kurallar içerdiği, bu nedenle sözleşmelerde **yer** alan anılan hükümlerin hem 4054 sayılı Kanunun 4. maddesine, hem de **1998/3** sayılı Tebliğ'e aykırılık teşkil ettiği açıktır.

Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin Madde **II-3'de**: "Yetkili Satıcı, faaliyetlerinde mevcut sözleşmeden doğan yükümlülüklerine aykırı olabilecek hiçbir teşebbüste bulunmayacak ve Peugeot markasından başka dolaylı veya dolaysız hiçbir aracın satışı ile ilgilenmeyecektir." kuralına yer verilmiştir.

1998/3 sayılı Tebliğin 4/b-3. maddesinde: "Ayrı satış yerlerinde, ayrı bir yönetimle ve ayrı bir yasal varlık halinde ve markalar arasında **karışıklıktan** kaçınacak şekilde satış halleri hariç olmak üzere üreticiden başka kişiler tarafından sunulan motorlu yeni taşıt araçlarını satmama yükümlülüğü" getirilmesi grup muafiyeti kapsamına giren yükümlülükler arasında sayılmış, bir başka ifadeyle, başka markaların satışı ile ilgili olarak sağlayıcı tarafından getirilebilecek rekabet yasaklarına ancak belli sınırlar dahilinde izin verildiği, belirli şartlara sahip olunması kaydıyla yetkili satıcılara başka marka araçları satabilme imkanının tanındığı görülmektedir.

Oysa, Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin ilgili maddesinde, yetkili satıcının **dolaylı veya dolaysız olarak hiçbir başka marka aracın satışı ile ilgilenemeyeceği hükme bağlanmakta ve açık bir biçimde yetkili satıcıya Tebliğ'de muafiyet tanınandan daha fazla bir kısıtlama getirilmektedir ki, sözleşmelerde yer alan söz konusu hüküm, 4054 sayılı Kanunun 4. maddesine ve 1998/3 sayılı Tebliğin anılan hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.**

Bu tespit ve açıklamalar karşısında, Peugeot Otomotiv A.Ş. (Tasfiye Halinde) ile yetkili satıcı ve servisler arasında imzalanan Yetkili Satıcılık Sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanunun 4. maddesi (a) ve (b) bentleri kapsamında ihlal teşkil ettiğine, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilen sözleşmelerin anılan Tebliğ'e aykırı hükümler içermeleri nedeniyle, grup muafiyetinden yararlanamadığına, 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal eden ve grup muafiyetinden yararlanamayan sözleşmelerden **Kurul'un** haberdar olmasıyla birlikte müteaddit defalar ilgili taraflara sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun bir biçimde yenilenmesi ve bilhassa, Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin IV, **VII-3** ve VIII. maddelerinin düzeltilmesi yönünde kararlar alması ve değişikliklerin yapılmasına ilişkin olarak süre

T.C.
DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/6186

Karar No : 2008/7420

tanınmasına rağmen bu **değişikliklerin** teşebbüs tarafından yapılmadığına, hatta Kurul Kararı ile değiştirilmesi istenen hükümlerin sistematik bir biçimde uygulanmasına devam edildiğine, Kanunu **ihlal** eden sözleşmelerin 2000 yılının Mart ayına kadar olan dönemde Peugeot Otomotiv A.Ş., bu tarihten sonraki dönemde ise aynı ekonomik bütünlük içinde yer alan bir diğer teşebbüs Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. tarafından uygulandığına, söz konusu sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun ve 1998/3 sayılı Tebliğe aykırılıkları sebebiyle oluşan ihlal nedeniyle mevcut durumda Peugeot marka araçların Türkiye distribütörlüğünü yapan Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanunun **16.** maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uyarınca, idari para cezası ile cezalandırılmasına dair dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan, Rekabet Kurulunun 9.11.1999 ve 30.4.2002 tarihli kararlarının kaldırılması yolundaki başvurunun reddine dair Rekabet Kurulunun 10.4.2003 tarih ve 03-23/279-M sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada; Danıştay Onüçüncü Dairesinin 14.3.2006 tarih ve E:2005/86, K:2006/1413 sayılı kararıyla; 9.11.1999 ve 30.4.2002 tarihli Kurul kararlarının 2577 sayılı **İdari** Yargılama Usulü Kanununun **11.** maddesine göre itiraz yoluyla incelenmesi olanağı bulunmadığından, 4054 sayılı Kanunun 55. maddesine aykırı olarak konunun yeniden incelenerek karar verilmesinde hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle dava konusu Kurul kararının yetki yönünden iptaline hükmedilmiş ise de, söz konusu Daire kararının niteliği dikkate alındığında, Rekabet Kurulunun **9.11.1999** ve 30.4.2002 tarihli kararlarının hukuk âleminde varlığını sürdürdüğü, dolayısıyla sözleşmelerde öngörülen düzeltmelerin yerine getirilmediği sonucuna varılmıştır.

Ayrıca, 1998/3 sayılı Tebliğin 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile yürürlükten kaldırıldığı sırada dava konusu Kurul kararı tesis olunurken, lehe yapılan düzenlemelerin göz önüne alınmadığı ileri sürülmüş ise de, 2005/4 sayılı Tebliğde dava konusu karara konu sözleşme hükümlerini muafiyet kapsamına alacak lehe bir düzenlemenin yer almadığı, aksine anlaşmaların feshi ile ilgili olarak daha ağır kuralların getirildiği hususları dikkate alındığında, bu iddiaya da itibar edilmemiştir.

Diğer yandan, davacının dava konusu Rekabet Kurulu kararının alınış **usulüne ve** kararın esasına yönelik diğer iddiaları da kararı kusurlandıracak nitelikte **görülmemiştir.**

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin **uygun** olacağı düşünölmektedir.

TURKMILLETİADINA

Hüküm veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan **25.11.2008** tarihinde davacılar vekili Av. Berk Ali Çobanoğlu ile davalı idare vekili Av. Dr. Nagehan **Özseyhan'ın** geldiği; Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görölmekle

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/6186
Karar No : 2008/7420

açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, davacı şirketler hakkında yapılan soruşturma sonucu; Peugeot Otomotiv A.Ş. (Tasfiye Halinde) ile yetkili satıcı ve servisler arasında **imzalanan "Yetkili Satıcılık Sözleşmeleri"**nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi (a) ve (b) bentleri kapsamında **ihlâl** teşkil ettiğine, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilen sözleşmelerin anılan Tebliğ'e aykırı hükümler içermeleri nedeniyle, grup muafiyetinden yararlanamadığına, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini **ihlâl** eden ve grup muafiyetinden yararlanamayan sözleşmelerden Kurulun haberdar olmasıyla birlikte müteaddit defalar ilgili taraflara sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun bir biçimde yenilenmesi ve bilhassa, Yetkili Satıcılık Sözleşmesi'nin IV, **VII-3** ve VIII. maddelerinin düzeltilmesi yönünde kararlar alması ve değişikliklerin yapılmasına ilişkin olarak süre tanınmasına rağmen bu değişikliklerin teşebbüs tarafından yapılmadığına, hatta Kurul kararı ile değiştirilmesi istenen hükümlerin sistematik bir biçimde uygulanmasına devam edildiğine, Kanun'u ihlâl eden sözleşmelerin 2000 yılı Mart ayına kadar olan dönemde Peugeot Otomotiv **A.Ş.**, bu tarihten sonraki dönemde ise aynı ekonomik bütünlük içinde yer alan bir diğer teşebbüs Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. tarafından **uygulandığına, söz** konusu sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun ve 1998/3 sayılı Tebliğ'e aykırılıkları sebebiyle oluşan ihlâl nedeniyle mevcut durumda Peugeot marka araçların Türkiye distribütörlüğünü yapan Peugeot Otomotiv Pazarlama **A.Ş.'nin**, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uyarınca, idarî para cezası ile cezalandırılmasına, cezanın takdirinde; Rekabet Kurulunun 09.11.1999, 30.04.2002 ve 10.04.2003 tarihli kararlarında, soruşturma konusu sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun bir **biçimde yeniden düzenlemesi hususunun karara** bağlanmış olması ve söz konusu kararların **ilgili teşebbüslerin** tebliğ edilmiş olması sebebiyle, hakkında soruşturma yürütülen **teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'a ve ilgili mevzuata aykırı olarak sözleşmeleri bilinçli olarak uygulamaya devam etmesi, hakkında** soruşturma yürütülen teşebbüslerin, söz konusu üç ayrı Kurul **kararını** tebellüğ etmiş olmasına rağmen, ilgili sözleşmeleri; kararda öngörülen biçimde **düzelten** imtina ederek, ihlâllerin sürdürülmesi hususunda ısrar etmesinin, ceza miktarının takdirinde ağırlaştırıcı unsurlar olarak değerlendirilmesine, bu **sebepten**, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca hakkında soruşturma yürütülen Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş.'nin, 2003 yılı cirosu dikkate alınarak ve taktiren bu cironun **%1'i** nispetinde olmak üzere, 7.122.296,77 YTL idarî para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Rekabet Kurulunun **19.09.2006** tarih ve 06-66/885-255 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/6186
Karar No : 2008/7420

teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs **birliklerinin** bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, aynı Kanunun "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde de, a) Malların üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması şartlarının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği belirtilmiş, Kanun'un 16/2 maddesinde ise, bu kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirler alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına **İlişkin** Grup Muafiyeti Tebliğinin 1. maddesinde, bu Tebliğin amacının, motorlu taşıtlar dağıtım ve servis anlaşmalarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmasının koşullarını belirlemek olduğu belirtilmiş, "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde: "**iki** teşebbüsün taraf olduğu ve bir tarafın karayollarında kullanım amaçlı üç veya daha fazla tekerlekli motorlu yeni taşıt araçları ile bunlarla birlikte yedek parçalarını ülkenin tamamında veya belirlenmiş bir bölümünde yeniden satış amacıyla yalnız diğer tarafa veya onunla birlikte dağıtım sistemi içinde yer alan **belirli sayıda** teşebbüslere vermeyi kabul ettiği anlaşmalar, bu Tebliğde düzenlenen **koşullara uygun olmak** kaydıyla, Kanunun 4'üncü maddesindeki yasaklamadan Kanunun 5'inci **maddesinin üçüncü** fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf **tutulmuştur.**" hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Peugeot marka motorlu **araçların Türkiye** distribütörlüğünü yapan Peugeot Otomotiv A.Ş. (POAŞ) ile Yetkili Satıcılık **Sözleşmesi** imzalamış olan Çorum bayi Çapa Otomotiv yetkilisi Ahmet Çapa'nın şikayet başvurusu üzerine, iddialarla **ilgili** olarak yapılan **önaraştırma** sonucunda Rekabet Kurulunun **9.11.1999** tarih ve 99-51/553-346 sayılı kararıyla; iddialarla **ilgili** olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, ancak Peugeot Otomotiv A.Ş.'nin Yetkili Satıcılık Sözleşmelerinde, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına **İlişkin** Grup Muafiyeti Tebliğinde muafiyet tanınanın ötesinde rekabet sınırlamaları bulunduğu ifade edilerek dosya konusu sözleşmelerin, söz konusu **Tebliğ'e** uygun hale getirilerek yenilenmesi halinde anılan Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceğine, bu düzeltmelerin yapılması **için** kararın

T.C.
DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/6186

Karar No : **2008/7420**

tebliğinden itibaren ilgili taraflara 60 gün süre verilmesine, aksi takdirde 4054 sayılı Kanununun 56. maddesi uyarınca sözleşmenin geçersiz olacağı, öngörülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ilgili taraflara bildirilmesine karar verildiği, ayrıca Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin IV, VII/c ve VIII. maddelerinin 1998/3 sayılı Tebliğ'e aykırılık taşıdığı belirtiltiği, öte yandan, 9.11.1999 tarih ve 99-51/553-346 kararın taraflara tebliğinden önce bu kez Samsun bayisi Dolunay Yılmaz Otomotiv Makine İnşaatı Turizm ve Ticaret Ltd. Şirketi temsilcileri tarafından gönderilen dilekçede; 2000 yılının Mart ayından itibaren Peugeot otomobillerinin Türkiye distribütörlüğünü yürüten Peugeot Otomotiv Pazarlama **A.Ş.'nin** (POPAŞ) bayilerine karşı **1998/3** sayılı Tebliğ'de öngörülen feshi ihbar sürelerine uymadığına ilişkin şikâyet başvurusu üzerine Rekabet Kurulunun 30.04.2002 tarih ve **02-26/279-155** sayılı kararıyla; şikâyet konusunun, anılan Kurul kararında istenen Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin mevzuata uygun hale getirilmesine yönelik düzeltmeler ile aynı nitelikte olduğu gerekçesiyle **09.11.1999** tarihli Kurul Kararı doğrultusunda 1998/3 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanılabilmesi için uyulması gereken hususların Başkanlıkça taraflara **hatırlatılmasına** karar verdiği, her iki kararın 26.12.2002 tarihinde taraflara tebliğ edildiği, düzeltmelerin yapılması için tanınan 60 günlük sürenin 24.02.2003 tarihi mesai saati sonunda dolduğu, bu arada davacı **şirketlerin**, 07.02.2003 tarihinde Rekabet Kurumuna başvuruda bulunarak; şirketleri **ile** Çapa Otomotiv ve Dolunay Otomotiv arasındaki sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmesinin hukuken mümkün olmadığını ileri sürerek, konunun yeniden **değerlendirilmesini istedikleri**, Rekabet Kurulunun **10.4.2003** tarih ve 03-23/279-M sayılı kararıyla; davacı **şirketlerin itirazının reddine**, ayrıca başvurunun bir tavzih talebi niteliğinde olduğu kanaatine **varılarak önceden** alınan Kurul kararlarındaki tadilat şartının sadece önaraştırma **dosyalarına konu olmuş** sözleşmeleri değil benzer mahiyetteki tüm sözleşmeleri kapsadığının **ilgili taraflara** **bu kez** daha Başkanlıkça bildirilmesine, **9.11.1999** tarihli Kurul kararında **öngörülen düzenlemelerin** yapılabilmesi için, bu kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesine, aksi takdirde 4054 sayılı Kanununun 56. maddesi uyarınca sözleşmelerin geçersiz olacağı, düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde soruşturma açılacağı taraflara hatırlatılmasına karar verildiği, 21.4.2003 tarihinde tebliğ edilen kararda tanınan sürenin 20.6.2003 tarihinde sona erdiği, davacıların 10.04.2003 tarihli Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açtıkları davada yürütmenin durdurulması ve itiraz başvurularının reddedildiği, diğer yandan, taraflarca **09.11.1999** tarihli Kurul kararında belirtilen düzeltmelerin yerine getirildiğine dair kuruma geri bildirimde bulunulmaması üzerine Rekabet Kurulunun **11.3.2004** tarihli kararıyla soruşturma açıldığı, yürütülen soruşturma sonucunda 9.8.2004 tarihli Soruşturma Raporunun düzenlendiği, tarafların yazılı savunması alındıktan ve sözlü savunma toplantısı yapıldıktan sonra Rekabet Kurulu tarafından 27.12.2004 tarih ve **04-82/1168-294** sayılı nihai kararın verildiği ve davacı şirketlere idari para cezası uygulanmasının kararlaştırıldığı, fakat bu kararın soruşturmayı yürüten kurul üyesinin **nihaî karar** toplantısına katılarak oy **kullamasının**

**T.C.
DANIŞTAY**

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/6186

Karar No : 2008/7420

hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle Danıştay Onüçüncü Dairesinin 27.6.2006 tarih ve E:2005/7426, K:2006/2750 sayılı kararıyla iptaline **hükmedildiği**, bu karar üzerine Rekabet Kurulunca, konu tekrar ele alınarak dosyadaki tüm bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucu dava konusu 19.9.2006 tarih ve 06-66/885-255 sayılı kararı ile Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş.'nin 2003 yılı cirosu dikkate alınarak, bu cironun **%1'i** nispetinde olmak üzere **7.122.296,77.-YTL** para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, bu kararın iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacılar tarafından, POAŞ ile POPAŞ'ın birbirinden ayrı ve bağımsız iki hukuki varlık olduğu, iki şirketin yönetim organlarının tamamen başka insanlardan oluştuğu, iki şirketin **ekonomik** açıdan beraber hareket etmelerinin söz konusu olamayacağı iddia edilmiş ise de, Peugeot ürünlerinin Türkiye distribütörlüğünün **POPAŞ'a** geçmesinden sonraki dönemde bazı bayilerin sözleşmelerinin feshedildiği, **bazılarınınınkinin** feshedilmediği ve sözleşmeleri feshedilmeyen bayilerle çalışılmaya devam **edildiği,yürütülen** soruşturma ile ilgili kararın verildiği, 27.12.2004 tarihi itibarıyla 34 bayinin **18'inin** imzaladıkları Yetkili Satıcılık **Sözleşmesi'ne** ilişkin olarak herhangi bir fesih bildirimini bulunmaksızın POPAŞ'la bayilik ilişkilerinin devam ettiği, Peugeot marka araçların dağıtımının Mart 2000 tarihi itibarıyla POPAŞ tarafından gerçekleştirilmeye başlamasıyla birlikte POPAŞ'ın, POAŞ'ın sahip olduğu bayilik sistemini ve bu sistemin hukuki zeminini oluşturan sözleşmeleri temel aldığı, altında POAŞ, POPAŞ ve çeşitli yetkili satıcıların imzası bulunan bazı fesih protokollerinde aynen: "Peugeot Otomotiv A.Ş. ile (yetkili satıcı) arasında 12.2.1998 tarihli "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi" ve aynı tarihli "Peugeot Marka Otomobillerin Servis **İstasyonu İşletme Sözleşmesi**" akdedilmiş bulunmaktadır. Peugeot Otomotiv A.Ş.'nin **Yetkili Satıcılık Sözleşmesinden** kaynaklanan hak ve yükümlülükleri 1 Mart 2000 tarihinden **iti baren Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. tarafından devralınmış ve o tarihten itibaren bu sözleşmenin hükümleri Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. ile (yetkili satıcı) arasında geçerli olarak** taraflarca kabul edilmiştir." ifadelerine yer verildiği, nitekim, Maestro Otomotiv **Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'ye** (Maestro) gönderilen **11.5.2001** tarihli ihbarnamede "Gönderen" kısmında "Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. **(POPAŞ)**" olarak görüldüğü, ihbarnamenin "Konu" bölümünde ise "Peugeot Otomotiv A.Ş. **(POAŞ)**" ile muhatap arasında var olan Yetkili Satıcılık ilişkisinin iptaline ilişkin ihbardır" ifadesinin yer aldığı, ayrıca, dosyada mevcut belgelerden, her iki firmanın en büyük ve yönetimde hak sahibi hissedarının, aynı ekonomik varlık olan **Automobiles Peugeot S.A.** olduğu anlaşıldığından, aynı firmanın kontrolünde bulunan iki ayrı hukuki varlığın tek bir "teşebbüs" olarak nitelendirilmesinde, hukuka aykırılık bulunmamıştır.

Davacı tarafından, dava konusu Kurul kararına konu olan sözleşmelerin 1997/3 ve 2002/2 sayılı Tebliğler kapsamında muafiyetten yararlandırılması gerektiği ileri sürülmüş ise **de;1998/3** sayılı 2003 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ile Değişik Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin sektöre özgü olması ve ilgili sektörün özellikleri dikkate alınmak suretiyle muafiyet şartlarını düzenlemesi ve ayrıca 2002/2 sayılı

T.C.
DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/6186

Karar No : 2008/7420

Tebliğde, bu Tebliğin başka bir grup muafiyeti tebliğ kapsamına giren dikey anlaşmalara uygulanmayacağına belirtilmesi **karşısında,anılan** istemin karşılanmasına hukuki olanak bulunmamaktadır.

Yetkili Satıcılık Sözleşmeleri ile Yetkili Servis **İstasyonu İşletme** Sözleşmelerinde yer alan **hükümlerin,1998/3** sayılı Tebliğ hükümleri açısından değerlendirilmesine gelince;

Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin "Yedek Parça" başlıklı VII. maddesinin üçüncü fıkrasında: "Yetkili satıcı orjinal yedek parçaları sadece distribütörden satın alacak, piyasada bulunan taklit yedek parçaların alım ve satımını yapmayacaktır." hükmü; Yetkili Servis **İstasyonu İşletme Sözleşmesi Madde III-3 (b)'de**, yetkili servisin Distribütörün garantisi altında bulunacak **olan** orijinal yedek parçaları sadece **Distribütör'den** satın alacağı, aynı fıkranın (c) bendinde "başka kaynaklardan temin edilebilecek taklit yedek parçaları satın alıp kullanmayacak ve bu parçaları Peugeot binek otomobillerinin tamir ve bakımı için orijinallerinin yerine **ikame** etmeyecektir." ifadesi yer almaktadır.

İşlem tarihinde yürürlükte olan 1998/3 sayılı Tebliğin 4. maddesinin b-5. bendinde; yetkili satıcılara, sağlayıcı tarafından anlaşma konusu mallarla aynı kalitede olmayan başka yedek parçaları satmama, tamir ve bakımda kullanmama yükümlülüğü getirilmiş, aynı Tebliğin 7/h maddesinde de: "Sağlayıcının, satıcının 4 üncü maddenin b-5 inci bendinde yer alan anlaşma konusu mallarla rekabet edebilecek ve onların kalitesinde denk olan yedek parçaları dilediği bir üçüncü teşebbüsten elde etme serbestliğini doğrudan **veya dolaylı olarak** sınırlandırılması" grup muafiyeti kapsamı dışında kalan haller arasında **sayılmıştır.**

Bu durumda, 1998/3 sayılı Tebliğ'de sağlayıcıya sağlanan **muafiyet, sözleşme ile** yalnızca anlaşma konusu mallarla aynı kalitede olmayan parçaların tamirat **ve bakım işlerinde** kullanılmasını engelleyecek hükümler **konabilmesine** imkan tanımaktadır. **Oysa söz konusu** sözleşmelerde yer verilen hükümlerle, bayilerin, distribütör firma tarafından **sağlanan orijinal** parçalar dışında diğer kaynaklardan elde edecekleri eşdeğer kalitedeki parçalar da dahil olmak üzere tüm yedek parçaların kullanılmasının engellendiği, bir başka ifadeyle ilgili Tebliğ'de öngörülenin ötesinde bir rekabet sınırlaması getirildiği kuşkusuzdur.

Peugeot Yetkili Satıcılık Sözleşmelerinde: "Sözleşmenin Süresi ve Feshi" başlıklı VIII. maddesinde: "**İşbu** sözleşme her iki tarafça imzalandığı tarihte yürürlüğe girecek ve taraflardan herhangi birinin 3 ay önceden yazılı tebligatı halinde vadesinde son bulacaktır." hükmü yer almakta, benzer bir hüküm Yetkili Servis **İstasyonu İşletme Sözleşmesinde** de bulunmaktadır.

1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Muafiyet Verilebilmesi İçin Zorunlu Halleri düzenleyen 6. maddesinin 2000/3 sayılı Tebliğ ile değişik ikinci paragrafının (b) alt bendinde ; Belirsiz süreli anlaşmalarda yer alacak feshi ihbar süresinin, her iki taraf için en az iki yıl olması; ancak sağlayıcının anlaşmaya son vermesi halinde kanundan veya anlaşmadan dolayı uygun bir tazminat ödemek zorunda olduğu veya satıcının dağıtım sistemine ilk kez girdiği ve anlaşma süresinin veya anlaşmanın olağan feshi ihbar süresinin bu satıcı tarafından ilk kez kabul edildiği hallerde bu sürenin

asgari bir yıl olması, (c) alt bendinde; Belirli süreli anlaşmalarda ise, anlaşma süresinin en az beş yıl olması ve anlaşmada yer alacak olan yenilememe isteğini anlaşmanın sona ermesinden asgari altı ay önce bildirmeyi her iki tarafın da kabul etmesi " bu haller arasında sayılmıştır.

Buna göre, süresiz olarak imzalandığı için 1998/3 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca 2 yıllık, belli şartların varlığı halinde ise en azından 1 yıllık bir feshi ihbar süresi bulunması gerekirken, sözleşmelerde yalnızca 3 aylık bir feshi ihbar süresinin öngörülmüş olması, grup muafiyetinden yararlanmaya engel teşkil oluşturmaktadır.

Yetkili Satıcılık Sözleşmesi Madde **II-1'de**: "Distribütör Yetkili Satıcı'ya ithalatını yaptığı yeni Peugeot otomobilleri, yedek parçaları, teçhizat ve aksesuarları yayınlacağı liste fiyatları üzerinden nihaî tüketiciye satma ve satışla ilgili ticari işlemleri yapma hakkını verir." hükmü; Peugeot Marka Otomobillerin Yetkili Servis **İstasyonu** İşletme Sözleşmesi Madde III-3(b)'de ise;"Distribütör'ün garantisi altında bulunacak olan orijinal yedek parçaları sadece **Distribütör'den** satın alacak ve bunları Distribütör tarafından yayınlanan fiyatlardan satacaktır." ifadesi yer almaktadır.

Söz konusu hükümlerin, yetkili **satıcıların,hem** araç, hem de yedek parça konusunda yeniden satış fiyatlarının distribütör firma tarafından belirlenmesi amacına yönelik düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Rekabet hukukunda bir **sağlayıcının,dağıtıcılarının** veya yetkili **satıcılarının anlaşma** konusu ürüne uygulayacakları satış fiyatını belirlemesi, yeniden satış **fiyatın tespiti olarak** kabul edildiğinden, bu şekilde satış fiyatının belirlenmesi rekabeti **sınırlayıcı bir nitelik** taşımakta ve yeniden satış fiyatı tespiti aynı zamanda rekabet hukukunda **en ağır şartları dikey** kısıtlamalar arasında sayılmaktadır.

1998/3 sayılı Tebliğin 7/(e) maddesinde de: "**Üretici**, sağlayıcı veya **dağıtım sistemi** içindeki diğer teşebbüslerin, anlaşma konusu malların yeniden satışında, satıcının fiyat belirleme ve indirim konusundaki serbestliğini doğrudan ya da dolaylı olarak kısıtlaması" grup muafiyeti kapsamı dışında kalan koşul ve yükümlülükler arasında sayılmış bulunmaktadır.

Bu **nedenle,anılan** sözleşmelerde yer alan hükümlerin, tavsiye edilen satış fiyatlarının belirlenmesi değil, doğrudan yeniden satış fiyatının tespit edilmesine ve yetkili satıcının söz konusu satış fiyatlarına uyumunun zorunlu kılınmasına yönelik kurallar içerdiği, bu nedenle sözleşmelerde yer alan anılan **hükümlerin,hem 4054** sayılı Kanunun 4. maddesine, hem de **1998/3** sayılı **Tebliğ'e** aykırılık oluşturduğu görülmektedir.

Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin Madde II-3'de; "Yetkili Satıcı, faaliyetlerinde mevcut sözleşmeden doğan yükümlülüklerine aykırı olabilecek hiçbir teşebbüste bulunmayacak ve Peugeot markasından başka dolaylı veya dolaysız hiçbir aracın satışı ile ilgilenmeyecektir." kuralına yer almaktadır.

1998/3 sayılı Tebliğin 4/b-3. maddesinde; "Ayrı satış yerlerinde, ayrı bir yönetimle ve ayrı bir yasal varlık halinde ve markalar arasında karışıklıktan kaçınacak şekilde satış halleri

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/6186
Karar No : **2008/7420**

hariç olmak üzere üreticiden başka kişiler tarafından sunulan motorlu yeni taşıt araçlarını satmama yükümlülüğü" getirilmesi grup muafiyeti kapsamına giren yükümlülükler arasında sayılmış, bir başka anlatımla, başka markaların satışı ile ilgili olarak sağlayıcı tarafından getirilebilecek rekabet yasaklarına **ancak,belli** sınırlar içinde izin verildiği, belirli şartlara sahip olunması kaydıyla yetkili satıcılara başka marka araçları satabilme olanağının tanındığı görülmektedir.

Oysa, anılan Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin II-3 maddesinde, yetkili satıcının dolaylı veya dolaysız olarak hiçbir başka marka aracın satışı ile ilgilenemeyeceği hükme bağlanmakta ve açık bir biçimde yetkili satıcıya Tebliğ'de muafiyet tanınandan daha fazla bir kısıtlama **getirilmektedir.Dolayısıyla**, sözleşmelerde yer alan söz konusu hüküm, 4054 sayılı Kanunun 4. maddesine ve **1998/3** sayılı Tebliğin 4/b-3. hükmüne aykırılık oluşturmaktadır.

Bu durumda, Peugeot Otomotiv A.Ş. (Tasfiye Halinde) ile yetkili satıcı ve servisler arasında imzalanan Yetkili Satıcılık Sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanunun 4. maddesi (a) ve (b) bentleri kapsamında ihlâl teşkil ettiğine, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilen sözleşmelerin anılan **Tebliğ'e** aykırı hükümler içermeleri nedeniyle, grup muafiyetinden yararlanamadığına, 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlâl eden ve grup muafiyetinden yararlanamayan sözleşmelerden Kurul'un haberdar olmasıyla birlikte müteaddit defalar ilgili taraflara sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun bir biçimde yenilenmesi ve bilhassa, Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin IV, **VII-3** ve VIII. maddelerinin düzeltilmesi **yönünde kararlar** alması ve değişikliklerin yapılmasına ilişkin olarak süre tanınmasına rağmen **bü değişikliklerin** teşebbüs tarafından yapılmadığına, hatta Kurul Kararı ile değiştirilmesi **istenen hükümlerin** sistematik bir biçimde uygulanmasına devam edildiğine, Kanunu ihlal eden **sözleşmelerin 2000** yılının Mart ayına kadar olan dönemde Peugeot Otomotiv **A.Ş.**, bu **tarihten sonraki dönemde** ise aynı ekonomik bütünlük içinde yer alan bir diğer teşebbüs Peugeot **Otomotiv Pazarlama** A.Ş. tarafından uygulandığına, söz konusu sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun ve 1998/3 sayılı Tebliğe aykırılıkları sebebiyle oluşan ihlâl nedeniyle mevcut durumda Peugeot marka araçların Türkiye distribütörlüğünü yapan Peugeot Otomotiv Pazarlama **A.Ş.'nin** 4054 sayılı Kanunun 16. maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uyarınca, idari **para cezası** ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Rekabet Kurulunun **9.11.1999** ve 30.4.2002 tarihli kararlarının kaldırılması yolundaki başvurunun reddine ilişkin Rekabet Kurulunun **10.4.2003** tarih ve 03-23/279-M sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada; Danıştay Onüçüncü Dairesinin 14.3.2006 tarih ve E:2005/86, **K:2006/1413** sayılı kararıyla; **9.11.1999** ve 30.4.2002 tarihli Kurul kararlarının 2577 sayılı **İdari** Yargılama Usulü Kanununun 11. maddesine göre itiraz yoluyla incelenmesi olanağı bulunmadığından, 4054 sayılı Kanunun 55. maddesine aykırı olarak konunun yeniden incelenerek karar verilmesinde hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle dava konusu Kurul

**T.C.
DANIŞTAY**

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/6186

Karar No : 2008/7420

kararının yetki yönünden iptaline karar verilmiş ise **de,anılan** kararın niteliği dikkate alındığında, Rekabet Kurulunun 9.11.1999 ve 30.4.2002 tarihli kararlarının varlığını sürdürdüğü, dolayısıyla sözleşmelerde öngörülen düzeltmelerin yerine getirilmediği açıktır.

Öte yandan, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti **Tebliğinin,2005/4** sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile yürürlükten **kaldırıldığı,dava** konusu Kurul kararı oluşturulurken, lehe yapılan düzenlemelerin göz önüne alınmadığı ileri sürülmüş ise de, 2005/4 sayılı Tebliğde dava konusu karara konu sözleşme hükümlerini muafiyet kapsamına alacak lehe bir düzenlemenin yer almadığı, aksine anlaşmaların feshi **ile** ilgili olarak daha ağır kuralların getirildiği **görüldüğünden,bu** durumda da işlemi sakatlayacak bir husus bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen **1.100,00.-YTL** avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye **verilmesine,artan 5,50.-YTL** posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, **25.11.2008** tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	Zümrüt	Nurben
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	ÖMERBAŞ

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvuru Harcı : 18,60.-YTL
Karar Harcı : 25,10.-YTL
YD Harcı : 19,90.-YTL
Posta Gideri + : 54,50-YTL
TOPLAM : 118,10.-YTL